

**ŠILTNUMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ IŠMETIMO APSKAITOS
VERTINIMO PAŽYMA**
(ES Prekybos Apyvartiniais Taršos Leidimais sistemos Metinė ataskaita)

VEIKLOS VYKDYTOJO DUOMENYS	
Veiklos vykdytojas	AB "Akmenės cementas"
Įrenginio pavadinimas	Katilinė, įrenginiai cemento klinkeriui gaminti
Įrenginio adresas	J. Dalinkevičiaus g. 2, LT-85118 Naujoji Akmenė
Įrenginio ID numeris	LT0000000000000001
Leidimo išmesti ŠESD numeris	Nr. 1 (T-Š-1-1/2014)
Patvirtinto stebėsenos plano data (-os) ir stebėseną apimantis laikotarpis jame	Versija 9, patvirtinta 2017-08-23
Kompetentinga institucija	Aplinkos apsaugos agentūra
Kategorija	C
Ar įrenginys yra "mažasis teršėjas"?	Ne
Veikla pagal Direktyvos I priedą	Cemento klinkerio gamyba

IŠMETAMŲ ŠILTNUMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ DUOMENYS	
Ataskaitiniai metai	2017
Išmetimų ataskaita	AB Akmenės cementas 2017 m. METINE SESD ataskaita (forma_It_20151218)
Išmetimų ataskaitos data	2018-02-12
Proceso metu išmestas ŠESD kiekis, tCO ₂ (e)	450351
Degimo metu išmestas ŠESD kiekis, tCO ₂ (e)	284609
Bendras ŠESD kiekis, tCO ₂ (e)	734960
Degimo sukėlikliai	Akmens anglis, dyzelinis krosnių kuras, antracitas, padangos, skalūnų alyva, gamtinės dujos
Proceso sukėlikliai	Klinkeris, cemento krosnies dulkės
Naudota metodologija	Skaičiavimo metodas
Naudoti išmetamųjų teršalų faktoriai	Gamtinėms dujoms, skalūnų alyvai, dyzeliniam krosnių kurui naudoti naujausiame nacionaliniame ŠESD inventoriuje nurodyti faktoriai (2a pakopa). Kitiems sukėlikliams naudoti specifiniai įrenginio apskaičiavimo faktoriai (3 pakopa).
Veiklos vykdytojo/ įrenginio pasikeitimai per ataskaitinius metus	Nėra

VEIKLOS VIETOS VERTINIMO DUOMENYS	
Veiklos vykdytojas/ įrenginys aplankytas vertinimo metu	taip
Apsilankymo (-ų) data (-os)	2018-02-08, 2018-02-09
Dienų skaičius veiklos vietoje	1
ES ATLPS Vertinimo vadovas ir (ar) vertinintojas (-ai)/ techniniai ekspertai, atlikę vertinimą veiklos vietoje	žiūr. sk. Vertinimo grupė
Pagrindimas neatlikti vertinimo veiklos vietoje	Neaktualu
Kompetentingos institucijos raštiško patvirtinimo, kad vertinimas veiklos vietoje nėra būtinas, data	Neaktualu

ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ IŠMETIMO APSKAITOS VERTINIMO PAŽYMA

(ES Prekybos Apyvartiniais Taršos Leidimais sistemos Metinė ataskaita)

ATITIKTIS ES PREKYBOS APYVARTINIAIS TARŠOS LEIDIM AIS TAISYKLĖMS	
Stebėsenos plano reikalavimai įvykdyti	Taip
Leidimo sąlygos įvykdytos	Taip
Stebėsenos ir ataskaitos teikimo reglamento nuostatos įvykdytos	Taip
ES AKREDITAVIMO IR VERTINIMO REGLAMENTO NUOSTATŲ VYKDYMAS	
14(a) straipsnis ir 16(2)(f) straipsnis: Duomenys patikrinti detalai ir atitinka pirminių šaltinių duomenis	Taip
14(b) straipsnis: vykdoma kontrolė patvirtinta dokumentais, įgyvendinta, prižiūrima ir ja veiksmingai mažinama būdingoji rizika	Taip
14(c) straipsnis: stebėsenos plane nurodytos procedūros yra įgyvendintos, pakankamai dokumentuotos ir tinkamai prižiūrimos bei veiksmingos mažinant būdingąją riziką ir kontrolės riziką	Taip
16 straipsnis: duomenų vertinimas	Taip
17 straipsnis: stebėsenos metodikos taikymo tinkamumas	Taip
17(4) straipsnis: informavimas apie numatomus arba padarytus pakeitimus	Taip
18 straipsnis: trūkstamų duomenų gavimo metodų vertinimas	Neaktuali: trūkstamų duomenų nėra, todėl nebuvo reikalinga vertinti būtinus trūkstamų duomenų gavimo metodus ir pakaitinius duomenis.
19 straipsnis: neapibrėžties vertinimas	Taip
Kompetentingos institucijos (2 priedas) nurodymai dėl stebėsenos ir ataskaitų teikimo yra įvykdyti	Taip
Praėjusių metų Neatitiktys ištaisytos	Taip
Kompetentingai institucijai nepranešti/ į atnaujintą stebėsenos planą neįtraukti identifikuoti pakeitimai ir kt.	Nepraneštų/ į atnaujintą stebėsenos planą neįtrauktų pakeitimų nėra

ATITIKTIS ES STEBĖSENOS IR ATASKAITŲ TEIKIMO PRINCIPAMS	
Tikslumas	Taip
Užbaigtumas	Taip
Nuoseklumas	Taip
Palyginamumas	Taip
Skaidrumas	Taip
Metodikos vientisumas	Taip
Nuolatinis tobulinimas	Taip

**ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ IŠMETIMO APSKAITOS
VERTINIMO PAŽYMA**
(ES Prekybos Apyvartiniais Taršos Leidimais sistemos Metinė ataskaita)

IŠVADA-PATVIRTINIMAS	
IŠVADA - Pripažįstama tinkama	Pagal aukščiau nurodyto veiklos Vykdytojo pateiktą Metinę išmetimų ataskaitą atlikome šiltnamio efektą sukeliančių dujų duomenų vertinimą (žr. 2 priedą) ir nustatėme, kad šie duomenys yra teisingai apskaityti ir pateikti.
VERTINIMO GRUPĖ	
ES ETS vertinimo vadovas	Tomas Paulaitis
ES ETS vertintojas (-ai)	Neaktualu
Techninis (-iai) ekspertas (-ai)	Neaktualu
Nepriklausomas vertintojas	Giedrius Kirstukas
Techninis (-iai) ekspertas (-ai) (nepriklausomam vertinimui)	Sandra Jaunzema
Vertinimo įstaigos atsakingo asmens parašas	
Vertinimo įstaigos atsakingas asmuo	Tomas Paulaitis
Išvados data	2018.03.02
Vertintojo įgalioto asmens kontaktai	Svajonė Ūbienė, Ukmergės g. 369A, LT-12142 Vilnius, svajone.ubiene@lt.bureauveritas.com
Vertinimo sutartis/data	Nr. CER/LT/006/18-GHG, 2018.01.10
Vertintojas yra Akredituota įstaiga ar Sertifikuotas fizinis asmuo?	Akredituota sertifikavimo įstaiga
Nacionalinės akreditacijos įstaigos arba vertintoją sertifikavusios Nacionalinės įstaigos pavadinimas	Latvijos Nacionalinis akreditacijos biuras (LATAK)
Akreditavimo/ Sertifikavimo numeris	LATAK-GHG-488

ŠILTAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ IŠMETIMO APSKAITOS VERTINIMO PAŽYMA

(ES Prekybos Apyvartiniais Taršos Leidimais sistemos Metinė ataskaita)

AB "Akmenės cementas"

1A Priedas - Netikslumai, neatitiktys, neatitikimai ir tobulinimo rekomendacijos

A. Neištaisyti netikslumai, kurie nebuvo ištaisyti prieš išduodant vertinimo pažymą **Esminis?**

A1	Nenustatyta	
-----------	-------------	--

B. Neištaisytos patvirtinto stebėsenos plano neatitiktys

įskaitant skirtumus tarp patvirtinto stebėsenos plano ir esamų šaltinių, sukėliklių, ribų ir t.t., nustatytų vertinimo

Esminė?

B1	Nenustatyta	Ne
-----------	-------------	----

C. Neištaisytos neatitiktys stebėsenos ir ataskaitų teikimo reglamentui, kurios buvo nustatytos vertinimo metu **Esminė?**

C1	Nenustatyta	
-----------	-------------	--

D. Tobulinimo rekomendacijos, jei yra

D1	Nenustatyta	
-----------	-------------	--

E. Praeitų metų neatitiktys, kurios NEBUVO ištaisytos

Visos ištaisytos praeitų metų neatitiktys, nurodytos ankstesnėje Vertinimo Pažymoje, čia neturi būti vardinamos.

Esminė?

E1	Netaikoma	
-----------	-----------	--

1B Priedas - Metodai duomenų trūkumams atstatyti

Ar buvo naudojamas apytikrio nustatymo metodas, nustatant pakaitinius duomenis | **Ne**
trūkstamus parametrus?

**ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ IŠMETIMO APSKAITOS
VERTINIMO PAŽYMA**
(ES Prekybos Apyvartiniais Taršos Leidimais sistemos Metinė ataskaita)

AB "Akmenės cementas"

2 Priedas - Kita svarbi informacija išvadai patvirtinti

Vertinimo tikslai ir apimtis	Patikrinti veiklos Vykdytojo metinius išmetimus [duomenis Ionomis], užtikrinant Metinės išmetimų ataskaitos duomenų [Ionomis] (kurie apibendrintai pateikiami Pažymoje) pagrįstą patikimumo lygį pagal ES Aplinkos taršos leidimų prekybos sistemą, taip pat patvirtinti, kad apskaita atitinka patvirtintus stebėsenos reikalavimus, patvirtintą stebėsenos planą bei ES stebėsenos ir ataskaitų teikimo reglamentą.
Atsakomybės	<p>Veiklos vykdytojas yra atsakingas už savo įrenginio šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimų [Ionomis] stebėseną ir ataskaitos pateikimą pagal ES ATPLS (laiskykles ir patvirtintą stebėsenos planą (kaip nurodyta pridedamoje Pažymoje); atsakingas už bet kokią informaciją ar vertinimus, pagrindžiančius pateikiamus duomenis; atsakingas už įrenginio tikslų, susijusių su ŠESD informacija ir už atitinkamų procedūrų, veiklos vykdymo ir vidinės kontrolės sistemų, kuriomis remiantis gaunama pateikiama ataskaita, nustatymą.</p> <p>Kompetentinga institucija yra atsakinga už</p> <ul style="list-style-type: none"> - leidimų veiklos Vykdytojams išdavimą ir pakeitimus; - už stebėsenos ir ataskaitų teikimo Reglamento Nr. 601/2012 reikalavimų ir sąlygų, nurodytų taikomame leidime, vykdymo užtikrinimą - būtinų vertinimo aspektų suderinimą, pvz., lankymosi veiklos vietoje nebūtinumą; - išskirtinomis aplinkybėmis, įskaitant tas, kurios nurodomos AATR straipsniuose 70(1) ir 70(2), Kompetentinga Institucija gali nustatyti veiklos Vykdytojo išmetimus [Ionomis], reikalingus ATPLS tikslams. <p>Vertintojas (nurodytas Pažymoje) pagal vertinimo sutartį ir Komisijos Reglamentą (ES) Nr. 600/2012 dėl ataskaitų patikros ir vertintojų akreditavimo yra atsakingas už veiklos Vykdytojo vertinimą tarnaudamas visuomenės interesams, būdamas nepriklausomas nuo veiklos vykdytojo ir nuo kompetentingų institucijų, atsakingų už Direktyvos 2003/87/EB įgyvendinimą. Vertintojo atsakomybė yra suformuluoti ir pateikti veiklos Vykdytojui nepriklausomą nuomonę, paremtą informacijos ir duomenų Metinėje išmetimų ataskaitoje [Ionomis] patikrinimu. Taip pat informuojama, ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metinė išmetimų ataskaita [Ionomis] yra ar gali būti susieta su netikslumais (nenurodytas, netinkamas jų pateikimas arba klaida) arba neatitiktimis; arba • Veiklos vykdytojas nesilaiko stebėsenos ir ataskaitų teikimo Reglamento (ES) Nr. 601/2012 net ir tuo atveju, jei stebėsenos planas yra patvirtintas kompetentingos institucijos. • ES ATPLS vertinimo vadovas ar vertintojas negavo visos informacijos ir paaiškinimų, reikalingų vertinimo rizikai sumažinti iki lygio, būtino norint pateikti pagrįstą patikrinimą; arba • Veiklos vykdytojas gali atlikti patobulinimų stebint išmetimus ir pateikiant jų ataskaitą ir/arba laikantis patvirtinto stebėsenos plano bei stebėsenos ir ataskaitų teikimo ES Reglamento Nr. 601/2012
Atliktas darbas ir išvados pagrindimas	Savo vertinimą atlikome vadovaudamiesi vertinimo kriterijais nurodytais žemiau pateiktuose dokumentuose. Tai apima įrodymų tikrinimą remiantis rizikos analize, kuriais gaunamas pagrįstas patikrinimas, kad kiekiai ir atradimai susiję su duomenimis buvo parengti tinkamai pagal Reglamentus ir ES Aplinkos taršos leidimų prekybos sistemos principus, kaip nurodyta žemiau pateikiamuose ES ATPLS kriterijų dokumentuose, ir pagal veiklos Vykdytojo stebėsenos planą. Taip pat tai apima veiklos Vykdytojo atliktų įvertinimų ir sprendimų, parengtų duomenis, tikrinimą, kai būtina, bei Metinėje išmetimų ataskaitoje pateiktamų duomenų [Ionomis] ir jų galimų esminių netikslumų bendrą adekvatumo įvertinimą.
Svarbos lygis	<p>2 % viso ataskaitoje nurodyto per tikrinamą laikotarpį išmesto teršalų kiekio B kategorijos įrenginiams, nurodytiems ES Reglamento Nr. 601/2012 19 straipsnio 2 dalies c punkte</p> <p>ŠESD skaičiavimams yra būdinga neapibrėžtis dėl matavimo priemonių ir bandymų metodologijų nustatytųjų ribų ir nepakankamų mokslinių žinių, naudojamų nustatyti išmetamųjų teršalų faktorius ir visuotinio atšilimo įtaką.</p>
Dokumentų nuorodos	<p>Akredituotiems vertintojams taikomi reikalavimai</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Komisijos Reglamentas (ES) Nr. 600/2012 „Dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ataskaitų ir tonkilometrų duomenų ataskaitų patikros ir vertintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB“ (AVR) 2) EN ISO 14065:2013 Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. Reikalavimai, keliami įstaigoms, patvirtinančioms ir tikrinančioms šiltnamio efektą sukeliančių dujų deklaruotą kiekį, ir taikomi jas akredituojant arba kitaip pripažįstant (ISO 14065:2013) 3) EN ISO 14064-3:2012 Šiltnamio efektą sukeliančios dujos. 3 dalis. Techniniai reikalavimai ir nurodymai dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų deklaruoto kiekio patvirtinimo ir patikrinimo (ISO 14064-3:2006) 4) IAF MD 6:2009 Tarplautinio Akreditacijos Forumo (IAF) privalomasis dokumentas dėl ISO 14065:2007 (1 leidimas, 2010 m. vasaris) laikymo 5) Europos Komisijos Tarybos parengtos Gairės dėl vertinimo ir akreditavimo 6) EA - 6/03:2010 EA Nurodymai dėl vertinimo įstaigų pripažinimo pagal direktyvą, nustatančią prekybos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniais leidimais sistema Bendrijoje 7) Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. lapkričio 27 d. įsakymas Nr. D1-1088 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo, įgyvendinant 2012 m. birželio 21 d. Reglamentą (ES) Nr. 600/2012 dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ataskaitų ir tonkilometrų duomenų ataskaitų patikros ir vertintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB“ 8) 2012 m. lapkričio 27 d. LR AM įsakymas Nr. D1-969 Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo įgyvendinant 2012 m. birželio 21 d. ES reglamente Nr. 600/2012 „Dėl išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ataskaitų ir tonkilometrų duomenų ataskaitų patikros ir vertintojų akreditavimo pagal EP ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB“ <p>ES prekybos apyvartiniais taršos leidimais taisyklės</p> <ol style="list-style-type: none"> A) Komisijos Reglamentas (ES) Nr. 601/2012 „Dėl išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB“. (MRR) B) Europos Komisijos Tarybos parengtos gairės, skirtos padėti vienodam stebėsenos ir ataskaitų teikimo Reglamento interpretavimui C) Europos Komisijos Tarybos parengtos gairės, skirtos padėti vienodam AVR interpretavimui D) 2015 m. vasario 26 d. LR AM įsakymas Nr. D1-169 dėl LR AM 2004 m. balandžio 29 d. įsakymo Nr. D1-231 "Dėl šiltnamio dujų apyvartinių taršos leidimų skyrimo ir prekybos jais tvarkos aprašo patvirtinimo" E) 2015 m. vasario 26 d. LR AM įsakymas Nr. D1-168 "Dėl europos sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančių veiklos vykdytojų ir Ortaivio naudotojų šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos, apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo" F) 2013 m. liepos 15 d. LR AM įsakymas Nr. D1-528 "Dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo pakeitimo ir galutinio panaikinimo taisyklių patvirtinimo"

ŠILTNAMIO EFEKTĄ SUKELIANČIŲ DUJŲ IŠMETIMO APSKAITOS VERTINIMO PAŽYMA

(ES Prekybos Apyvartiniais Taršos Leidimais sistemos Metinė ataskaita)

AB "Akmenės cementas"

3 priedas - Sąlygų/pakeitimų/paaiškinimų/variacijų santrauka

A) patvirtinti Kompetentingos institucijos, tačiau iki vertinimo pabaigos neįtraukti į atnaujintą leidimą ar stebėsenos planą

1	Netaikoma
2	
3	
4	
5	

B) Vertintojo nustatyti, tačiau nepateikti ataskaitoje už ataskaitinį laikotarpį iki gruodžio 31 d.

Tai turi apimti įrenginio pajėgumo, veiklos lygio ir/ar eksploataavimo pokyčius, kurie gali paveikti įrenginiui skiriamų apyvartinių taršos leidimų skaičių; taip pat stebėsenos plano pakeitimus, kurių Kompetentinga institucija nepatvirtino iki vertinimo

1	Nenustatyta
2	Istorinis veiklos lygis: Įrenginio technologinio proceso dalis susijusi su produkto santykinu taršos rodikliu: 1523790 t cemento klinkerio
3	Veiklos lygis 2017 metais: įrenginio technologinio proceso dalis susijusi su produkto santykinu taršos rodikliu: 838643 t cemento klinkerio
4	
5	

